

2011/67-5

STATSKONTORET

Vetenskapliga rådet för biologisk mångfald

– en övergripande analys

MISSIV

DATUM
2011-05-16
ERT DATUM
2011-03-10

DIARIENR
2011/67-5
ER BETECKNING
M2011/992/Nm

Regeringen
Miljödepartementet
103 33 Stockholm

Uppdrag att utföra en övergripande analys av Vetenskapliga rådet för biologisk mångfald

Regeringen gav den 10 mars 2011 Statskontoret i uppdrag att genomföra en övergripande analys av Vetenskapliga rådet för biologisk mångfald.

Statskontoret överlämnar härmed promemorian *Vetenskapliga rådet för biologisk mångfald*. Uppdraget är härmed avslutat.

Generaldirektör Yvonne Gustafsson har beslutat i detta ärende. Utredningschef Erik Nyberg och organisationsdirektör Marja Lemne, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Yvonne Gustafsson

Marja Lemne

Innehåll

	Sammanfattning	3
1	Inledning	5
1.1	Regeringens uppdrag till Statskontoret	5
1.2	Förutsättningar, avgränsningar och genomförande	5
1.3	Promemorians disposition	6
2	Rådets uppgifter, arbete och regeringens behov av vetenskapligt stöd	7
2.1	Rådets uppgifter och arbete	7
2.2	Tidigare utredningar av Rådet	11
2.3	Rådets stöd till regeringen i dag	12
2.4	Rådets stöd till regeringen i framtiden	13
3	Biologisk mångfald – andra aktörer och alternativa lösningar	15
3.1	Aktörer inom biologisk mångfald	15
3.2	Andra organisatoriska lösningar	18
3.3	Några sammanfattande iakttagelser	21
4	Fördelar och nackdelar med nuvarande organisation	23
4.1	Styrkor med dagens organisering	23
4.2	Svagheter med dagens organisering	24
4.3	Några sammanfattande iakttagelser	27
5	Alternativa lösningar	29
5.1	Nuvarande organisation bibehålls	29
5.2	Rådets uppgifter övertas av Naturvårdsverket och HaV-myndigheten	29
5.3	Rådet ombildas till en myndighet inom en annan myndighet	30
5.4	Rådet ombildas till en delegation	30
6	Statskontorets överväganden	31
6.1	Förläng Rådets mandat högst ett år	31
6.2	Två framtida alternativ	31

Bilagor

1	Uppdraget	33
2	Förkortningslista	37
3	Förteckning över råd m.m.	39

Sammanfattning

Statskontoret har på uppdrag av regeringen genomfört en övergripande analys av Vetenskapliga rådet för biologisk mångfald (Rådet). I uppdraget angavs att särskilt fem aspekter skulle belysas.

Den första av aspekterna gällde *regeringens behov av vetenskapligt och teknisk rådgivning rörande internationella överenskommelser om biologisk mångfald*. Statskontoret har härvidlag kunnat konstatera att Rådets nuvarande stöd till regeringen i frågor om CBD-arbetet hitintills har fungerat väl. I nuläget har det dock inte varit möjligt att närmare precisera hur det framtida behovet av vetenskapligt stöd förändras genom tillkomsten av ytterligare ett internationellt forum för biologisk mångfald, IPBES.

Samtidigt i fråga om uppdragets andra aspekt, den om *hur Rådet uppfyllt sitt uppdrag*, har Statskontoret kunnat konstatera att Rådet inte har lyckats nå ut till andra departement än Miljödepartementet. En bidragande orsak till detta kan vara att Rådet är inordnat i en sektorsmyndighet. Till detta kommer att Rådet inte heller har utnyttjats i någon större utsträckning av Naturvårdsverket.

De tredje och fjärde aspekterna i uppdraget handlade dels om *någon annan aktör eller något annat organ skulle kunna överta Rådets uppgifter*, dels om *Rådets framtida lokalisering, formella status och mandat*. Statskontorets bedömning är att Rådets mandat behöver förlängas ett år, men detta är endast en lösning på kort sikt. I detta läge är det således inte aktuellt att överföra uppgifter till något annat organ. I ett senare skede, när det framtida behovet av vetenskapligt stöd i IPBES-arbetet klarlagts, föreligger enligt Statskontorets bedömning två olika alternativ. Om regeringen då bedömer att behovet av stöd inte på något avgörande sätt ökar, föreslår Statskontoret att Rådet läggs ner och uppgifterna överförs till någon eller några av de större sektorsmyndigheterna. Om regeringen vid den tidpunkten i stället gör bedömningen att behovet av vetenskapligt stöd ökar signifikant, bör enligt Statskontoret en expertgrupp eller delegation inrättas i kommittéväsendet.

Den femte frågan om *vilka resurser Rådet behöver för att uppfylla sitt uppdrag* beror på vilken organisatorisk lösning regeringen slutligen väljer. Under den föreslagna övergångsperioden om högst ett år blir kostnaderna uppskattningsvis ungefär desamma som tidigare, dvs. närmare en miljon kronor per år för Rådets verksamhet. I det beloppet ingår dock inte ersättning för den tid som ledamöterna lägger ner på inläsningsarbete och utarbetande av förslag. Den senare kostnaden har kunnat skattas till ytterligare drygt 1,5 miljoner kronor och den bekostas i dag av ledamöternas respektive arbetsgivare. Om regeringen väljer alternativet att fördela uppgifterna på en eller flera sektorsmyndigheter torde kostnaderna rimligen kunna hanteras inom ramen för dessa myndigheters förvaltningsanslag. Väljer regeringen i stället att inrätta en expertgrupp eller delegation kan kostnaderna för de

uppgifter som i dag utförs av Rådet beräknas till totalt 2,5 miljoner kronor. Detta beror på att de kostnader som rådsmedlemmarnas arbetsgivare i nuläget svarar för med denna lösning sannolikt behöver övertas av den nya expertgruppen. Till detta kommer ytterligare kostnader för de nya uppgifterna till följd av IPBES-arbetet samt OH-kostnader och kostnader för lokaler.

1 Inledning

År 1994 inrättade regeringen *Vetenskapliga rådet för biologisk mångfald* (Rådet). Alltsedan dess har Rådet haft en viktig roll i Sveriges arbete kring FN-konventionen om biologisk mångfald (*Convention on Biological Diversity, CBD*). Förutom att delta i arbetet kring CBD är Rådet rådgivare till regeringen i vetenskapliga frågor som rör biologisk mångfald samt följer nationell och internationell utveckling inom forskningsområden som rör Rådets verksamhet. De två första åren var Rådet en kommitté, med lokaler vid Naturhistoriska riksmuseet. År 1996 omvandlades Rådet till ett vetenskapligt råd inom Naturvårdsverket.

1.1 Regeringens uppdrag till Statskontoret

Den 10 mars 2011 gav regeringen Statskontoret i uppdrag att genomföra en övergripande analys av Rådets mandat, lokalisering och formella status. I uppdraget ingår att översiktligt belysa

- vilket behov regeringen har av vetenskaplig och teknisk rådgivning rörande internationella överenskommelser om biologisk mångfald,
- på vilket sätt och i vilken utsträckning Rådet har uppfyllt regeringens behov,
- om regeringens behov helt eller delvis kan fyllas med hjälp av andra aktörer än Rådet,
- överväganden och alternativ avseende var Rådet bör vara lokaliserat, dess formella status samt vilket mandat det bör ha, och
- vilka resurser Rådet behöver för att uppfylla sitt uppdrag.

Statskontorets analys ska beakta såväl allmänna förvaltningspolitiska principer som regeringens faktiska behov och erfarenheter av Rådet.

Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 20 maj 2011. I bilaga 1 återges uppdraget i sin helhet.

1.2 Förutsättningar, avgränsningar och genomförande

Regeringens uppdrag har inneburit att analysen av Rådets verksamhet ska genomföras och avrapporteras inom loppet av drygt två månader. I enlighet med vad som framgår av uppdraget är analysen därför till stora delar övergripande och översiktlig. Denna promemoria bygger i betydande utsträckning på uppgifter vi fått från Rådet och från Miljödepartementet. Vidare har Statskontorets intervjuer, bl.a. med Rådets ledamöter, Naturvårdsverket,

företrädare för Regeringskansliet och andra, i huvudsak genomförts som gruppintervjuer. Det har dock också givits möjligheter att diskutera enskilt med Statskontorets utredare.

Projektet har genomförts av Marja Lemne (projektledare) och Rebecca Lawrence. Peter Ehn har varit intern referensperson för projektet. Företrädare för Rådet har granskat och lämnat synpunkter på ett utkast till de beskrivande delarna (avsnitt 1–3) i denna promemoria.

1.3 Promemorians disposition

I *avsnitt 2* beskrivs Rådets nuvarande uppgifter, organisation, arbete och resurser. Avsnittet innehåller även en beskrivning av regeringens behov av vetenskapligt stöd inom området för biologisk mångfald. Därefter redovisas dels en genomgång av andra myndigheter och organ med uppgifter inom biologisk mångfald, dels en beskrivning av några alternativa sätt att organisera rådgivningen till regeringen. Den senare beskrivningen tar sin utgångspunkt i vad som ryms inom den svenska förvaltningsmodellen, bl.a. myndigheter inom myndigheterna, vetenskapliga råd och alternativa modeller för att organisera detta slag av uppgifter (*avsnitt 3*).

I *avsnitt 4* analyseras och sammanfattas fördelarna och nackdelarna med Rådets nuvarande organisation och därefter följer ett avsnitt där alternativen till denna utvecklas något närmare (*avsnitt 5*). Slutligen redovisas Statskontorets överväganden i *avsnitt 6*.

Promemorians sammanfattning är strukturerad efter frågeställningarna i regeringens uppdrag till Statskontoret.

2 Rådets uppgifter, arbete och regeringens behov av vetenskapligt stöd

I detta avsnitt beskrivs Rådets uppgifter och regeringens behov av vetenskaplig och teknisk rådgivning avseende internationella överenskommelser om biologisk mångfald.

2.1 Rådets uppgifter och arbete

2.1.1 Rådets uppgifter

Rådets uppgifter regleras i Naturvårdsverkets instruktion på följande sätt:

”Inom Naturvårdsverket finns Vetenskapliga rådet för biologisk mångfald som är ett rådgivande organ med uppgift att

1. medverka i rådgivningen till regeringen i vetenskapliga frågor som rör biologisk mångfald,
2. följa nationell och internationell utveckling inom forskningsområden som rör rådets verksamhet, och
3. medverka i det arbete som föranleds av att Sverige är part till FN:s konvention om biologisk mångfald och andra internationella instrument med anknytning till frågor om biologisk mångfald.”

Enligt instruktionen är Rådet således ett råd inom myndigheten Naturvårdsverket. Rådets formella status som ett vetenskapligt råd inom Naturvårdsverket överensstämmer dock inte med Rådets faktiska arbete. I stället har en praxis utvecklats som innebär att Rådet i praktiken fungerar som ett s.k. särskilt beslutsorgan inom myndigheten. En sådan lösning benämns ibland som en ”myndighet inom myndigheten”. Sambandet med Naturvårdsverket är således endast administrativt och lokalmässigt.

2.1.2 Rådets sammansättning och kompetens

Rådet består av en ordförande, sekreterare och 12 ledamöter. Ledamöterna utnämns av regeringen. Ordförande är *Per Wramner*, Södertörns högskola och tidigare bl.a. generaldirektör vid Fiskeriverket och sekreterare är *Anki Weibull* på Naturvårdsverket. Rådet består f.n. också av följande ledamöter: *Bengt Gunnar Jonsson*, Institutionen för Naturvetenskap, Mittuniversitetet, *Linda Laikre*, Zoologiska institutionen, Avd. för populationsgenetik, Stockholms universitet, *Lars Björk*, Evolutionsbiologiskt centrum/Etnobotanik, Uppsala universitet, *Ulf Molau*, Institutionen för Växt- och miljövetenskaper, Göteborgs universitet, *Anne-Marie Dock Gustavsson*, Jordbruksverket, *Per Nilsson*, Institutionen för marin ekologi, Göteborgs universitet, *Torbjörn Ebenhard*, Centrum för biologisk mångfald, SLU, *Gunilla A. Olsson*, Avd. för humanekologi, Göteborgs universitet, *Lovisa*

Hagberg, Världsnaturfonden, WWF, Laura Píriz, Fiskeriverket, Henrik Österblom, Stockholms Resilience Center, Stockholms universitet och Margareta Ihse, Institutionen för naturgeografi och kvartärgeologi, Stockholms universitet.

Nio av dessa har sin huvudsakliga arbetsplats inom akademien – övriga är verksamma på någon myndighet eller organisation. Samtliga rådsmedlemmar är disputerade och täcker tillsammans in många olika delar av biodiversitet; från genetisk nivå till artnivå, från ekosystem till landskap, såväl terrestra som marina. Övriga tre ledamöter har också en vetenskaplig bakgrund. Två arbetar vid myndigheter som har sektorsansvar för biologisk mångfald – Fiskeriverket och Jordbruksverket. Rådet täcker även samhällsvetenskapliga aspekter på biologisk mångfald. Två av Rådets ledamöter har denna inriktning, men Rådet saknar för närvarande kompetens inom t.ex. miljöekonomi. I de intervjuer Statskontoret genomfört har det framkommit att det inte är någon uttalad strategi att Rådet ska bestå av både forskare och tjänstemän, men detta betraktas som positivt av Rådet självt.

2.1.3 Rådets arbete med konventionen om biologisk mångfald

Rådet är som tidigare konstaterats, ett råd inom Naturvårdsverket. I praktiken arbetar Rådet på direkt uppdrag av Miljödepartementet, framför allt som ett stöd inför och under de internationella möten som sker inom ramen för konventionen om biologisk mångfald (*Convention on Biological Diversity, CBD*) och andra internationella sammanslutningar. När det gäller övriga internationella sammanslutningar har Rådet endast bidragit med rådgivning i begränsad utsträckning. Exempel är medverkan i UD:s arbete med Antarktiskonventionen och med marina frågor i FN:s generalförsamling. Tidigare medverkade Rådet också aktivt i Jordbruksdepartementets internationella arbete kring genetiska resurser (FN:s *Food and Agriculture Organization*, FAO och Nordiska rådet). Vidare har Rådet aktivt medverkat med vetenskapliga bedömningar, bl.a. genom remissyttranden, i det nationella arbetet med bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald.

CBD-processen är uppdelad i två led. Det första ledet består av SBSTTA mötena (*Subsidiary Body on Scientific, Technical and Technological Advice*) som är tekniska och vetenskapliga möten för forskarsamhället. Här agerar rådsmedlemmarna som experter inom sina respektive forskningsområden. Tillsammans med forskare från andra länder utarbetar rådsmedlemmarna förslag till rekommendationer för de länder som ratificerat CBD.

Det andra ledet består av COP-möten (*Conference of the Parties to the Conventions on Biological Diversity*) där de länder som ratificerat konventionen möts och förhandlar fram de slutliga rekommendationerna. Rådsmedlemmarnas deltagande i COP-mötena sker på en rad olika sätt, bl.a. genom att lämna underhandssynpunkter till Miljödepartementets tjänstemän,

utarbete yttranden i enskilda frågor samt aktivt delta i skilda förhandlingsprocesser. Vid COP-mötena skiljer sig det svenska tillvägagångssättet från hur arbetet läggs upp i många andra länder. Flertalet länder skickar seniora tjänstemän, dvs. professionella förhandlare till COP-mötena, även om forskare/experter också kan finnas med som rådgivare till dessa förhandlare. Sverige skickar däremot ibland rådsmedlemmar som faktiska förhandlare.

2.1.4 Tidsåtgången

Enligt Rådets egen bedömning uppgår den samlade årliga arbetsinsatsen till 92 arbetsveckor. Detta motsvarar närmare två heltidstjänster, varav sekreterarens insats är 18-20 veckor (vilket motsvarar en halvtidstjänst) och ordföranden 12 veckor per år (ca 30 %).

Arbetsinsatsen kan variera kraftigt från ett år till ett annat beroende på CBD:s agenda. Under 2010 hölls till exempel både ett tvåveckors SBSTTA-möte och ett tvåveckors COP-möte. Detta kan jämföras med året innan då varken några SBSTTA- eller COP-möten förekom. Under hösten 2009 var emellertid Sverige ordförande i EU vilket i sig gjorde att arbetsinsatsen både inför och under ordförandeskapet ökade. Under år med COP- och SBSTTA-mötena tillkommer ett omfattande förberedelsearbete, jämte förberedande möten, både vetenskapliga internationella möten och samordning och till viss del även koordinering inom EU-gruppen.

Arbetsinsatserna varierar mycket beroende på vilken fråga det gäller. Exempelvis har förhandlingarna kring en rättvis fördelning av vinsten från genetiska resurser, s.k. *Access and Benefit Sharing*, tagit mycket tid i anspråk under många års tid, och förhandlingar har skett i expertgrupper såväl inom EU som under CBD:s mandat.

2.1.5 Resurser

De direkta och redovisade utgifterna för Rådets verksamhet utgörs dels av sammanträdesarvodet som finansieras via Naturvårdsverkets förvaltningsanslag, dels av resekostnader som finansieras via ett särskilt sektorsanslag. I tabell 2.1 redovisas budget och kostnader för dessa båda utgiftsposter under perioden 2006-2010.

Tabell 2.1 Rådets budget och kostnader 2006–2010

År	Arvoden m.m.		Resor m.m.	
	Budget	Kostnader	Budget	Kostnader
2006	180 000	236 622	600 000	357 245
2007	200 000	203 075	600 000	395 525
2008	200 000	326 607	1 000 000	588 060
2009	200 000	72 651	2 600 000	1 913 871
2010	200 000	216 022	900 000	739 057

Not: Arvoden m.m. finansieras med hjälp av Naturvårdverkets förvaltningsanslag medan resor m.m. finansieras med ett särskilt sakanslag. Under år 2009 erhöll Rådet 2 000 000 kronor i extra sakanslag för att bistå Miljödepartementet under ordförandeskapet i EU. Av dessa användes 1 386 000 kronor och de ingår i de ovanstående redovisade utfallet avseende år 2009.

Under rubriken *Arvoden m.m.* ryms i huvudsak den ersättning som ledamöterna erhåller vid Rådets sammanträden, medan *Resor m.m.* avser dels kostnaderna för resorna, dels de resersättningar (utlägg, traktamenten m.m.) som ledamöterna erhåller i samband de internationella åtagandena. Detta är de enda kostnader som redovisas för Rådets verksamhet eftersom ledamöterna inte erhåller någon lön för exempelvis inläsningsarbete och utarbetande av förslag. Som framgår av tabellen har de verkliga kostnaderna ofta avvikit tämligen mycket från budgeten. En förklaring till detta kan vara att Rådets verksamhet är något ad hoc-artad och att det ibland kan vara svårt att förutse i vilken omfattning regeringen behöver stöd från Rådet. Omfattningen av ledamöternas arbete avgörs av vilka möjligheter de har att utföra uppdraget inom ramen för sin reguljära verksamhet. Forskare vars verksamhet är externt finansierad, kan sannolikt ha svårare än de forskare som finansieras via lärosätena att avsätta tid till i arbete i Rådet.

Tabellen visar också att de samlade redovisade kostnaderna har ökat från närmare 594 000 kronor år 2006 till 955 000 kronor år 2010. Detta tyder på att regeringen successivt kommit att utnyttja Rådet alltmer. Under år 2009 erhöll Rådet också två miljoner kronor i extra sakanslag för att bistå Miljödepartementet under ordförandeskapet i EU.

Potentiella kostnader i en annan organisationsform. Enligt uppgifter från Rådet uppgick medlemmarnas sammanlagda arbetstid till 92 arbetsveckor under år 2010. Denna arbetstid betalades av ledamöternas ordinarie arbetsgivare, en ordning som inte självklart kan eller bör bestå. Detta gäller inte minst om regeringens skulle välja att förändra organiseringen av det arbete som Rådet i dag utför. Det finns därför anledning att fundera på vad de totala årliga utgifterna verksamheten skulle vara om samtliga kostnader skulle bäras av Rådets självt. Allt annat lika skulle den totala lönekostnaden kunna beräknas enligt följande:

*Årsarbetskrafter * genomsnittlig årslön * Lönekostnadspålägg (LKP)*

En genomsnittlig månadslön för en professor i Naturvetenskapliga ämnen uppgår till ungefär 50 000 kronor. En sekreterare och kanslist erhåller sannolikt en något lägre lön, men av läsvänlighetsskäl räknar vi här med att den genomsnittliga årslönen uppgår till 600 000 kr (50 000 kr x 12 mån). Antalet årsarbetskrafter uppgår till 1,77 (92 veckor/52 veckor) och LKP är 50 procent. Det innebär att den totala lönekostnaden för det arbete Rådets medlemmar lade ner under 2010, och som betalades av deras ordinarie arbetsgivare, uppgick till:

$$1,77 * 600\ 000 * 1,5 = 1\ 593\ 000\ \text{kronor.}$$

Till detta ska läggas de kostnader för sammanträdesarvoden och resor som redovisades ovan. Under år 2010 uppgick dessa till **955 000 kronor**. Sammantaget innebär det att de totala kostnaderna år 2010 uppgick till ungefär **2,5 miljoner kronor**. Det ska i detta sammanhang tilläggas att i denna summa ryms inte OH-kostnader i form av lokaler m.m.

2.2 Tidigare utredningar av Rådet

Rådet har tidigare granskats två gånger: en gång via en intern utvärdering gjord av Rådet och Miljödepartementet år 2004 och en gång i en extern utredning inom ramen för ett betänkande om Naturvårdsverket år 2008.¹

I båda dessa utredningar har Rådets organisation och huvudmannaskap stått i fokus. I den interna utvärderingen diskuterades att omlokalisera Rådet till en annan myndighet, alternativt ombilda det till en stiftelse eller en akademi. Som argument anfördes dels att detta skulle kunna underlätta Rådets genomslag gentemot sektorsmyndigheterna, dels att en lokalisering vid en myndighet sågs som en nackdel för Rådet, när det gäller att kunna agera mot forskarvärlden. Vidare tyckte man att en ändrad lokalisering skulle kunna bredda "ägandet" av Rådet inom Regeringskansliet.

I utredningen om Naturvårdsverket konstaterades att Rådet skiljde sig från de övriga dåvarande elva råden inom Naturvårdsverket genom att Rådet har regeringen och inte den egna myndigheten som sin främsta intressent. Eftersom det kan förekomma situationer där Rådet kritiserar Naturvårdsverket gjorde utredningen bedömningen att Rådet bör omlokaliseras för att få en mer oberoende ställning gentemot Naturvårdsverket. Utredningen ansåg att Rådet borde flyttas till en ny myndighet som föreslogs i utredningen, kallad Miljömålinstitutet. Den föreslagna myndigheten inrättades dock aldrig och Rådets lokalisering blev därmed oförändrad.

---

¹ SOU 2008:62 *Myndighet för miljön - en granskning av Naturvårdsverket*

Den interna utvärderingen behandlade även frågor kring bl.a. Rådets behov av stöd från Regeringskansliet gentemot sina arbetsgivare för att kunna sätta av tillräckligt med tid till Rådets verksamhet. Förslaget var att Miljödepartementet skulle skriva till forskarnas respektive hemuniversitet och förklara vad Rådets uppgifter innebar, med uppmaning att skriva in verksamheten i tjänstebeskrivningarna. En sådan lösning har dock inte kommit till stånd.

2.3 Rådets stöd till regeringen i dag

Regeringen, särskilt Miljödepartementet, har ett betydande behov av stöd i frågor gällande biologisk mångfald. En förklaring är att Sverige har ett förhållandevis litet regeringskansli. Men det kan också förstås mot behovet av ett angreppssätt i frågor kring biologisk mångfald som kombinerar både politisk och vetenskaplig expertis. I den internationella vetenskapliga litteraturen betonas vikten av att andra aktörer än regeringen och Regeringskansliet kan agera i gränslandet mellan politik och vetenskap, vid så kallade *Science Policy interfaces*. Dessa aktörer kallas vanligtvis för gränsorganisationer (*boundary organisations*) och fungerar som ett mäklarorgan mellan producenter och användare av kunskap. En gränsorganisation utför uppgifter som är till nytta för både politik och vetenskap och involverar personer från båda sidor i sitt arbete. Den uppfyller på så vis en viktig mäklarfunktion som vardera sidan inte kan utföra.²

Rådets egen definition av sig självt som just en sådan brygga överensstämmer till stor del med det som karakteriserar gränsorganisationer. Vidare är CBD-processen ett typexempel på en *Science Policy Interface* där gränsorganisationer behövs. Kopplingar till både politik och vetenskap kan dock ibland innebära en svår balansgång eftersom en gränsorganisation måste eftersträva legitimitet hos både sidor.³ Detta tycks även vara en utmaning för Rådet. För det första upplever Rådet att SBSTTA-mötena har blivit alltmer politiserade.⁴ SBSTTA-mötena var ursprungligen tänkta som ett forum för forskare, men har alltmer kommit att domineras av politiska förhandlare från andra länder. Vidare tycks gränserna och arbetsfördelningen mellan regeringens företrädare och forskarna vara flytande under COP-mötena. Vissa rådsmedlemmar känner sig bekväma med att axla förhandlarrollen och följa den svenska regeringens linje i COP-mötena, medan andra har avstått från att ta en sådan roll då de gör bedömningen att detta skulle kunna äventyra deras legitimitet i forskarvärlden.

---

² Guston, D. H., (2001) Boundary Organizations in Environmental Policy and Science, i *Science, Technology & Human Values*, Vol. 26, No. 4, 399-408.

³ Ibid.

⁴ Laikre, L., Jonsson, B.G., Ihse, M., Marissink, A.M., Gustavsson, D., Ebenhard, T., Harberg, L., Stål, P.O., von Walter, S., Wramner, P., (2008) "Wanted: Scientists in the CBD process", *Conservation Biology*, Volume 22, No. 4, pp. 814-818.

2.4 Rådets stöd till regeringen i framtiden

Ett problem med SBSTTA-mötena har varit att de kommit att få en allt svagare koppling till vetenskapsvärlden.⁵ En intern utvärdering gjordes inför sjätte partsmötet (COP 6, 2002). Utvärderingen lyfte särskilt fram problemen med bristande resurser, begränsad teknisk kapacitet och politiskt ointresse som avgörande hinder för konventionens genomförande. Som en lösning på detta problem har det nyligen införts ett nytt forum som ska vara mera forskningsorienterad – *Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES)*. IPBES bygger på den så kallade IPCC-modellen (*Intergovernmental Panel on Climate Change*) som är ett mellanstatligt organ för klimatfrågor.

IPBES är inte avsett att ersätta för den nuvarande CBD-processen utan ska komplettera denna. Det är i nuläget inte möjligt att göra en bedömning av hur IPBES-arbetet kommer att utvecklas och utformas. En slutsats dock är att regeringens och Regeringskansliets behov av stöd troligtvis kommer att öka. Det är inte självklart att de nya uppgifterna i samband med inrättandet av IPBES behöver hamna på Rådet. Flera andra lösningar är möjliga. En vanlig sådan är att vetenskapligt stöd hämtas via en sektorsmyndighet. Denna kan i sin tur organisera detta på flera sätt. Naturvårdsverkets arbete med IPCC kan vara ett exempel. Tidigare nominerade verket självt de forskare som skulle föreslås till IPCC-arbetet. Detta har dock kommit att kritiserats i forskarvärlden för bristande transparens och numera har man övergått till ett öppet förfarande där forskarna själva får anmäla sitt intresse för att delta i arbetet.

---

⁵ Ibid.

3 Biologisk mångfald – andra aktörer och alternativa lösningar

Som framkom i föregående avsnitt har regeringen behov av ett vetenskapligt stöd i frågor som rör biologisk mångfald. För att kunna avgöra hur detta stöd bör vara organiserat redovisar i detta avsnitt dels vilka andra aktörer det finns som arbetar med biologisk mångfald, dels organisatoriska lösningar inom den svenska förvaltningsmodellen i liknande frågor inom andra politikområden.

3.1 Aktörer inom biologisk mångfald

Från och med 1 juli 2011 finns det två centrala förvaltningsmyndigheter – Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten (HaV) med omfattande uppgifter avseende biologisk mångfald och forskning om biologisk mångfald (*avsnitten 3.1.1 och 3.1.2*). Naturhistoriska riksmuseet arbetar också med biologisk mångfald och artregistrering (*avsnitt 3.1.3*). Till detta kommer en rad lärosäten, centrumbildningar och mindre organ med uppgifter inom delar av området (*avsnitten 3.1.4-3.1.7*). I det följande redovisas kortfattat uppgifterna för några av dessa organisationer och deras uppgifter inom biologisk mångfald.

3.1.1 Naturvårdsverket

Naturvårdsverkets arbete med biologisk mångfald är omfattande. Det vetenskapliga rådet utnyttjas dock inte för fullgörandet av dessa uppgifter. Enligt verkets instruktion (2009:1476) är myndigheten förvaltningsmyndighet på miljöområdet för klimat och luft, vatten och hav, mark, förorenade områden, kretslopp och avfall, miljöövervakning och miljöforskning. Därtill är verket också förvaltningsmyndighet för biologisk mångfald. Vidare framgår av instruktionen 4 § att verket ska ”delta i det arbete på miljöområdet som regeringen bedriver inom EU och internationellt.” Verket ska även inom sitt verksamhetsområde bidra med underlag och expertkunskap. Detta gäller generellt, således också vad gäller regeringens arbete med biologisk mångfald, eftersom det inte stipuleras om något undantag för detta.

Naturvårdsverket har många uppgifter med anknytning till arbetet kring den biologiska mångfalden, bl.a. rörande den löpande miljöövervakningen och fördelningen av tillämpade forskningsmedel till lärosäten och forskningsinstitut. Enligt verkets egen beskrivning på sin hemsida arbetar man också internationellt för den biologiska mångfalden. Inte minst under 2010, ett år som av FN utnämnt till det Internationella året för biologisk mångfald. Myndigheten medverkar i ett stort antal arbetsgrupper på olika nivåer kopplade till internationellt konventionsarbete, till exempel då det gäller EU:s habitatdirektiv respektive fågeldirektivet. I övrigt fokuserar verkets mångfaldsarbete på stöd som gäller för art- och områdesskydd, bl.a. genom att

avsätta resurser till länsstyrelserna för arbetet med åtgärdsplaner för hotade arter och skötselplaner för områden med skyddsvärd natur.

3.1.2 Havs- och vattenmyndigheten (HaV)

Den 1 juli 2011 inrättas en ny myndighet som får det samlade ansvaret för havs- och vattenmiljöfrågor. Syftet bakom att inrätta en ny myndighet har varit att få ett samlat ansvar för dessa frågor, som hittills varit uppdelade på Fiskeriverket och Naturvårdsverket. Till den nya myndigheten förs också ett samlat ansvar för fysiska havsplaneringsfrågor, vilket varit uppsplittrat på ett flertal olika organ. Av förslaget till instruktion för den nya myndigheten framgår att dess övergripande uppgift blir att vara förvaltningsmyndighet för frågor om ”bevarande och hållbart utnyttjande av sjöar, vattendrag och hav.” Myndigheten har vidare föreslagits ha ett vetenskapligt råd, främst för att säkra den egna metodverksamheten.

Myndigheten ska också utifrån en ekosystemansats verka för de mål som beslutats nationellt eller inom EU för havsmiljö, vattenmiljö- och fiskeripolitik. I detta ingår ett omfattande arbete som rör biologiska kvalitetsfaktorer och ekologisk status, vilket bl.a. berör diversitet, dvs. biologisk mångfald. Andra verksamheter som i hög utsträckning rör biologisk mångfald gäller Havs- och vattenmyndighetens uppgift att ansvara för uppföljning och utvärdering av ett antal nationella miljökvalitetsmål samt ansvar för de akvatiska delarna av den nationella och regionala miljöövervakningen. Den senare utgör ett av de viktigaste instrumenten för att följa utvecklingen av biologisk mångfald i olika regioner, miljöer och naturtyper.

Det centrala ansvaret för frågor rörande biologisk mångfald kommer därmed framgent att vara uppdelat på främst Naturvårdsverket och den nya HaV-myndigheten. Båda myndigheterna får ett främjandeansvar samt utövar tillsynsvägledning inom sina respektive ansvarsområden då det gäller terrestra respektive akvatiska miljöer och arter.

Utgångspunkten för verksamheten i Havs- och vattenmyndigheten är regeringens miljöpolitiska prioriteringar de närmaste åren av klimat, havsmiljö, biologisk mångfald och giftfri miljö. Av föreliggande förslag till regeringsbrev för 2011 för den nya myndigheten framgår detta bl.a. av ett av de återrapporteringskrav som anges. Myndigheten föreslås redovisa hur den tillsammans med Naturvårdsverket utvecklat samverkansarbete i en rad frågor, bl.a. biologisk mångfald.

3.1.3 Naturhistoriska riksmuseet

Naturhistoriska riksmuseet är en myndighet under Kulturdepartementet. Dess uppdrag är att främja intresse, kunskap och forskning om universums och jordens uppbyggnad och utveckling, växt- och djurvärlden samt människans biologi och naturmiljö. Museets verksamhet finansieras genom

anslag, avgifter och bidrag som till största delen är knutna till olika forskningsprojekt. De främsta finansiärerna är Vetenskapsrådet, FORMAS, ArtDatabanken och EU.

Museet ansvarar även för det svenska sekretariatet för den internationella internetportalen för biologisk mångfald. Museet bedriver även en omfattande forskningsverksamhet med anknytning till området biologisk mångfald och utgör en av få svenska forskningsmiljöer som ägnar sig åt området systematik med moderna molekylärgenetiska metoder.

3.1.4 Stockholm Environment Institute (SEI)

Stockholm Environment Institute (SEI) bildades av regeringen år 1988 som en stiftelse utan eget kapital, men med årliga bidrag från Miljödepartementet.

År 2008 omsatte SEI totalt 167 miljoner kronor och bedrev verksamhet vid sju olika kontor i Europa, Asien, USA och Afrika. SEI profilerar sig som ett oberoende internationellt forskningsinstitut med inriktning mot miljö- och utvecklingsfrågor. SEI beskriver sig också som en brygga mellan forskning och politik. SEI:s verksamhet omfattar i dag fyra forskningsteman, vilka samtliga i varierande utsträckning berör frågor om biologisk mångfald. Dessa är Klimatrisker (*Reducing climate risks*), Styrsystem (*Managing environmental systems*), Sårbarhet (*Transforming vulnerable communities*) och Utvecklingsfrågor (*Rethinking development*). Institutet täcker således både natur- och samhällsvetenskapliga discipliner.

3.1.5 Stockholm Resilience Centre (SRC) vid Stockholms universitet

Stockholm Resilience Centre (SRC) är ett internationellt center som arbetar tvärvetenskapligt med samspelet mellan människa och natur. Centret är ett samarbete mellan Stockholms universitet, SEI och Beijerinstitutet. I flera fall är samma personer aktiva vid både SEI och SRC vilket medför att kompetensen är mycket likartad. Verksamheten finansieras av MISTRA.

Inriktningarna hos SEI respektive SRC skiljer sig dock något. SRC är mer inriktat specifikt på just resiliens, dvs. ekosystemens förmåga att klara av störningar, medan SEI delvis har andra fokus. Överlappningarna i kompetensprofil är dock betydande. Det tvärvetenskapliga angreppssättet och fokus på kunskap som kan omvandlas till praktiska lösningar samt utformning av riktlinjer och olika policy inom miljöområdet är centralt hos båda.

3.1.6 Artdatabanken vid Sveriges Lantbruksuniversitet

ArtDatabanken arbetar med kunskapen om den biologiska mångfalden i Sverige. I arbetsuppgifterna ingår att samla in, utvärdera och lagra den viktigaste informationen om hotade och missgynnade växter, svampar och djur, bedöma graden och typen av hot och sammanställa s.k. rödlistor. ArtDatabanken tillhandahåller och sprider information om de rödlistade arterna, utarbetar förslag till åtgärder samt initierar forskning.

3.1.7 Centrum för biologisk mångfald (CBM) vid Sveriges Lantbruksuniversitet

För att leva upp till de krav som ställs i konventionen om biologisk mångfald, beslöt riksdagen år 1994 att bilda ett nationellt "centrum för biologisk mångfald". CBM förlades till Uppsala och är ett samarbete mellan Sveriges lantbruksuniversitet och Uppsala universitet. CBM:s arbete går ut på att initiera och samordna forskning, utbildning och information med sikte på att bevara, restaurera samt hållbart nyttja biologisk mångfald i Sverige.

3.2 Andra organisatoriska lösningar

När regeringen och Regeringskansliet behöver kunskaps- och beslutsunderlag är det vanligen förvaltningsmyndigheterna som levererar detta. Så även när det handlar om vetenskapliga underlag. Redovisningen i föregående avsnitt visar dock att det i fråga om biologisk mångfald finns en rad aktörer av skilda slag. Men utöver dessa finns det tre principiellt olika organisatoriska lösningar för att förse regeringen och Regeringskansliet med kvalificerat expertunderlag såsom forskning. I detta avsnitt redovisas principerna för och nyttjandet av s.k. särskilda beslutsorgan inom en myndighet (*avsnitt 3.2.1*), myndigheters vetenskapliga råd (*avsnitt 3.2.2*) och slutligen olika slag av rådgivande organ inom Regeringskansliet eller bland de statliga utredningarna (*avsnitt 3.2.3*).

Genomgången och redovisningen i detta avsnitt syftar till att ge ett underlag för de konkreta alternativ som finns till Rådet.

3.2.1 Särskilda beslutsorgan inom myndigheter

Ett särskilt beslutsorgan är när det inom en myndighet finns någon enhet för vilket regeringen eller riksdagen särskilt reglerat rätten att fatta egna beslut i avgränsade frågor. Vanligtvis är detta reglerat i en myndighets instruktion. I Statskontorets kartläggning från slutet av 00-talet konstaterades att det fanns 88 organ av detta slag.⁶ Regeringens styrning av dessa särskilda besluts-

---

⁶ Förändrade ledningsformer. Kartläggning och analys i samband med den nya myndighetsförordningen (Statskontoret 2008:11)

organ varierar. Det förekommer att den utser ledamöter och i några fall utses en extern ordförande utifrån, i andra fall hämtas samtliga ledamöter utifrån.

Det finns flera skäl till att denna organisatoriska lösning för mindre organ för rådgivning eller beslut används, varav ett är att det under stundom inom förvaltningspolitiken funnits en strävan att undvika små myndigheter. Vanligare är dock att regeringen särskilt önskat markera en prioritering av viss verksamhet, utan att för den skull inrätta en egen fristående myndighet.

Förvaltningskommittén gjorde år 2008 bedömningen att det ibland kan finnas goda skäl för att inrätta detta slag av särskilda beslutsorgan inom en myndighet, men att det också kan skapa problem. Bl.a. kan ansvaret för verksamheten bli otydligt och det blir svårare för myndigheten att prioritera. Kommittén förordade därför att särskilda beslutsorgan skulle användas restriktivt.⁷ Regeringen tog dock i den senaste förvaltningspolitiska propositionen inte ställning för kommitténs förslag i denna fråga, men inte heller avvisades vad som föreslagits.⁸

Strama-gruppen (Strategigruppen för rationell antibiotikaanvändning och minskad antibiotikaresistens) vid Smittskyddsinstitutet var fram till 2010 ett typexempel på ett särskilt beslutsorgan inom en myndighet. Verksamheten var så noggrant reglerad i SMI:s instruktion att i det närmaste huvuddelen av verkets instruktion gällde Strama-verksamheten. Ett resultat av översynen av Smittskyddsinstitutet har blivit att Strama-uppgifterna nu är en enhet inom det nya Smittskyddsinstitutet.

Rådet är inte ett särskilt beslutsorgan inom Naturvårdsverket, men fungerar i många avseenden som just ett sådant.

3.2.2 Myndigheters vetenskapliga råd

Utöver Vetenskapliga rådet för biologisk mångfald vid Naturvårdsverket finns i dag närmare ett tiotal råd med forskningsinriktning av något slag. Vanligen är respektive myndighets generaldirektör ordförande. I det följande beskrivs några av dessa närmare.

Socialstyrelsen och Statistiska Centralbyrån (SCB) har särskilda vetenskapliga råd. SCB:s vetenskapliga råd har 15 ledamöter, varav samtliga är professorer – aktiva eller pensionerade. Ordförande i Rådet är dock verkets generaldirektör. När det gäller Socialstyrelsens vetenskapliga råd består det av tre ämnesindelade grupper av rådgivare som i huvudsak medverkar när Socialstyrelsen utarbetar råd och anvisningar inom just dessa verksamhetsområden (socialt arbete, sociologi och antropologi och psykologi). Således har båda dessa rådgivningsorgan en klar och tydlig knytning till respektive myndighets operativa verksamhet.

⁷ SOU 2008:118 *Styra och ställa – förslag till en effektivare statsförvaltning* s. 138 f.

⁸ Prop. 2009/10:175 *Offentlig förvaltning för demokrati, delaktighet och tillväxt*

Det finns också vetenskapliga råd vid exempelvis Brottsförebyggande rådet (BRÅ), Folkhälsoinstitutet och Kompetensrådet för utveckling i staten (KRUS). Vid SIDA finns ett forskningsråd och Inspektionen för strategiska produkter har ett teknisk-vetenskapligt råd. Vidare finns vid Konkurrensverket ett råd för forskningsfrågor och enligt förslaget till instruktion för den nya Havs- och vattenmyndigheten (HaV-myndigheten) som inrättas den 1 juli 2011, ska det också där finnas ett vetenskapligt råd. I det senare fallet, liksom i fråga om t.ex. KRUS är rådets uppgifter specificerade till att utgöra ett kvalitetsstöd till respektive myndighets verksamhet. I förslaget till instruktion för HaV-myndigheten formuleras uppdraget på följande sätt:

”10 § Vid myndigheten ska det finnas ett vetenskapligt råd med uppgift att kvalitetssäkra de metoder myndigheten tar fram och tillämpar samt bidra till deras utveckling. Myndigheten utser ordförande och andra ledamöter för en bestämd tid.”

Inte något av dessa vetenskapliga råd har således samma typ av uppgift som Rådet, dvs. att vara ett stöd för regeringen/ett departement i hanteringen av verksamhet kopplat till internationella konventioner.

3.2.3 Regeringens rådgivande organ

Det svenska kommittéväsendet inhyser numera också olika råd, beredningar eller delegationer med något längre varaktighet än den vanliga kommittén. Med vanlig utredning avses en utredning, en parlamentarisk utredning eller en enmansutredning som vanligen pågår ett eller två år. I bilaga 3 finns en förteckning över samtliga råd verksamma 31 december 2010.⁹

Drygt 30 råd, beredningar och delegationer var verksamma under år 2010. Hälften av dessa är inrättade efter år 2000, hälften dessförinnan. Det äldsta är Miljövårdsberedningen från 1968, vars verksamhet dock för närvarande är vilande. Svenska delegationen av finsk-svenska utbildningsrådet inrättades i mitten av 70-talet och Forskningsberedningen i sin nuvarande tappning i början av 80-talet.¹⁰ Två av de äldsta, Miljövårdsberedningen och Kärnavfallsrådet, sorterar under Miljödepartementet. Den senare gruppen är just en vetenskaplig kommitté med uppgift att ge regeringen råd inför beslut om slutförvaring av kärnavfall men också att vara en kunskapsresurs för allmänheten, politiker och journalister.

Det kan således konstateras att denna form för att bl.a. ge regeringen råd och i viss mån ta fram beslutsunderlag tycks ha blivit mer frekvent. I huvudsak tycks det dock saknas en koppling till internationella konventioner. Det bör

⁹ Redovisningen bygger på regeringens skrivelse 2010/11:103 Kommittéberättelse 2011 från februari i år och avser läget per den 31 december 2010. Sedan dess har vissa frågor flyttats från ett departementsområde till ett annat.

¹⁰ Forskningsberedningen inrättades ursprungligen redan under 50-talet av Tage Erlander i samband med att forskningspolitiken växte fram.

erinras om att när Rådet var nyinrättat under perioden 1994–96, hade det just denna organisationsform.

3.3 Några sammanfattande iakttagelser

Vi har kunnat konstatera att det i fråga om forskning om biologisk mångfald finns en lång rad av myndigheter och organ av skilda slag. Strukturen är mycket fragmenterad, även om det hitintills varit Naturvårdsverket som haft de mest omfattande uppgifterna i fråga om biologisk mångfald. I och med att den nya myndigheten för hav- och vattenfrågor inrättas den 1 juli 2011 finns två stora myndigheter med ett brett uppdrag inom området. Ansvaret för hanteringen av dessa frågor är således splittrat. En mängd organ och nätverk har dessutom vuxit fram med uppgifter som i viss mån liknar det som de traditionella förvaltningsmyndigheterna har. SEI, SRC med flera har dock inte samma övergripande och breda uppgifter inom biologisk mångfald som Naturvårdsverket har och HaV-myndigheten kommer att få.

Huvudlinjen i den svenska förvaltningspolitiken är att regeringen och Regeringskansliet skaffar sig erforderligt stöd från de statliga förvaltningsmyndigheterna, eller genom det statliga utredningsväsendet. Den svenska förvaltningsmodellen – som ur ett internationellt perspektiv är något unik – innebär att Regeringskansliet har begränsade resurser jämfört med andra länders regeringar och att merparten av förvaltningens uppgifter utförs av de organisatoriskt sett fristående statliga myndigheterna. Myndigheterna har två artskilda uppgifter, dels att implementera eller genomföra de beslut som fattas av regering och riksdag, dels att leverera förslag och beslutsunderlag för ny eller omprövad politik inom något verksamhetsområde. I internationell statsvetenskaplig litteratur brukar det senare betecknas som förvaltningens andra uppgift, en uppgift som i många andra länder således i huvudsak är en uppgift för ministerierna. I Sverige faller rådgivarrollen vanligen på sektors- eller förvaltningsmyndigheterna. De svenska myndigheterna etablerades under ett skede när den internationella verksamheten ännu inte fanns eller hade samma omfattning som i dag. Det finns således inte något givet sätt att hantera Sveriges internationella åtaganden av detta slag.

Som framgått av redovisningen finns det tre sätt, vid sidan av förvaltningsmyndigheterna, att organisera verksamhet för att försörja regeringen och Regeringskansliet med sådant kunskaps- och beslutsunderlag som i andra länder vanligen produceras inom ramen för ministeriernas verksamhet: (1) att inrätta ett särskilt beslutsorgan inom en myndighet, (2) att myndigheterna har råd för särskilda uppgifter bl.a. för vetenskaplig rådgivning och (3) att regeringen tillsätter en delegation, ett råd eller en beredning inom ramen för Regeringskansliet och kommittéväsendet.

Sammantaget visar detta avsnitt att Rådet avviker från samtliga gängse organisationsformer för detta slag av uppgifter. Det är inte ett vetenskapligt råd såtillvida att dessa vanligen fungerar som stöd och kvalitetssäkrare för

myndighetens övriga verksamhet. I praktiken fungerar Rådet som ett rådgivande organ inom kommittéväsendet men genom den valda organisationsmodellen blir det en otydlighet och bristande transparens kring verksamheten. I sin förlängning kan detta minska möjligheterna för ett bredare utnyttjande inom Regeringskansliet, dvs. att Rådet används även av andra departement än Miljödepartementet.

4 Fördelar och nackdelar med nuvarande organisation

I de föregående avsnitten har det bl.a. framgått att det finns flera aktörer som arbetar med biologisk mångfald, att Rådet har utgjort ett viktigt stöd till regeringen i CBD-förhandlingarna, att behovet av stöd ökar samt att ett sådant stöd kan tillhandahållas på olika sätt. I detta avsnitt analyseras och redovisas styrkorna respektive svagheter med dagens organisation. Analysen har framför allt utgått från följande tre faktorer:

1. Det faktum att regeringens stöd är organiserat som ett *särskilt råd av experter*,
2. Rådets organisatoriska hemvist vid Naturvårdsverket, och
3. Verksamhetens art (dvs. den typen av arbete som Rådet utför oavsett dess organisatoriska hemvist).

I vissa fall finns det ett tydligt samband med framför allt en av dessa faktorer, medan det i andra fall finns samband med flera faktorer. I andra fall kan eventuella styrkor eller svagheter även bero på externa faktorer i omvärlden, som till exempel Rådets finansiering och strukturerna hos de internationella fora Rådet har att verka inom eller gentemot.

4.1 Styrkor med dagens organisering

Den främsta styrkan med att regeringens stöd är organiserat som ett råd är att det finns en permanent grupp experter som har både erfarenhet av och kompetens för uppgifterna. Både Rådet och Miljödepartementet menar att Rådets permanenta status bidrar till en värdefull kontinuitet i CBD-arbetet och att detta blivit särskilt viktigt mot bakgrunden av personalomsättningen på Miljödepartementet.

Gruppen samarbetar väl och har sammantaget en god överblick över en rad kompetensområden och forskningen, liksom av forskningsfronten. De har vidare erfarenhet av att växla mellan rollerna som forskningsbevakare och rådgivare till Regeringskansliet. Vissa har även vana av att växla mellan rollerna som experter och en faktisk förhandlingsroll. En annan styrka som framhållits, inte minst av Rådet självt, är att det består dels av forskare, dels av tidigare forskare som medan de varit förordnade som ledamöter i Rådet, övergått till att bli tjänstemän i näraliggande myndigheter. Detta har dock inte varit någon fastlagd strategi att Rådet ska bestå av forskare och tjänstemän.

Det har inte framkommit några kritiska synpunkter på det underlag eller de rapporter som Rådet tagit fram. Inte heller i fråga om den verksamhet som bedrivits har det framkommit någon kritik under vårt arbete.

Ett tydligt uttryck för att Rådet fungerat väl som regeringens och Regeringskansliets stöd, är att regeringen valt att fortsätta utnyttja Rådets tjänster, trots konkurrens från andra aktörer. Exempelvis gjorde SEI och SRC en framställning år 2010 om att kunna ta över hela eller delar av ett eventuellt framtida IPBES-arbete. Regeringen biföll dock inte denna framställan.

Det är dock viktigt att notera att dessa styrkor inte är kopplade till själva organisationsformen – ett råd inom just Naturvårdsverket – utan Rådets interna arbete, kompetens och sammansättning.

4.2 Svagheter med dagens organisering

Svagt externt intresse för verksamheten. Styrkan i form av att vi inte hittat någon kritik att tala om kan också ses som en svaghet. Intresset för Rådets arbete från andra departement än Miljödepartementet har varit minimalt, så också från Naturvårdsverkets sida. Svagheten består således i att Rådets verksamhetsområde i dagsläget är begränsat. Även om Rådet under åren också fullgjort uppgifter åt UD är detta varken växande eller betydande. En bidragande orsak till att Rådet i dag inte utnyttjas mera av andra än Miljödepartementet kan vara att funktionen är organisatoriskt inbäddad i Naturvårdsverket. För andra aktörer kan det därför – i den utsträckning man känner till verksamheten – inte framstå som en för Regeringskansliet gemensam resurs på samma sätt som om det hade varit en expertgrupp inom kommittéväsendet.

Svagt intresse från den egna myndigheten. Enligt Naturvårdsverkets verksamhetsberättelse för 2009 har en mycket stor del av verkets totala verksamhet koppling till biologisk mångfald. Det är därför något märkligt att verket inte i någon större utsträckning väljer att utnyttja Rådet.

Förankringen i forskningsvärlden. Regeringen utnämner Rådets ledamöter för en fyraårsperiod i taget. Någon nominering eller granskning av förslagen förekommer dock inte från forskarvärlden via något av de stora forskningsråden, exempelvis Vetenskapsrådet, FORMAS eller någon av de vetenskapliga akademierna (Kungl. Vetenskapsakademien, Kungl. Ingenjörskademierna och Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien). Ett sådant nomineringsförfarande skulle kunna stärka Rådets ställning i forskningsvärlden.

Det slag av arbetsuppgifter som rådsarbetet innebär är inte meriterande ur forskningshänseende. Rådet betalar inte heller ersättning för insatserna, med undantag av sammanträdesarvoden och reseersättningar. Dessa två faktorer gör tillsammans att det i praktiken endast är seniora forskare med fasta anställningar som har möjlighet att delta i Rådet. Projektanställda eller yngre forskare och post-doktorer som satsar på en docentur, kommer härigenom automatiskt att inte kunna delta.

Vi har under utredningsarbetet noterat att flera av Rådets ledamöter ser det som att det slag av arbetsuppgifter man utför för Rådet naturligt faller under universiteten och högskolornas uppgift att samverka med det omgivande samhälle. Samverkansuppgiften – tidigare benämnd tredje uppgiften – regleras i Högskolelagen (1992:1434).¹¹ Samverkansuppgiften är en allmän beteckning för högskolornas och universitetens uppgift att dela med sig kunskap till det omgivande samhället, vid sidan av de första två huvuduppgifterna, forskning och utbildning. I samverkansuppgiften ingår vanligtvis sådana aktiviteter som populärvetenskapliga föreläsningar för offentligen m.m.

Rådets arbete består dels i att agera som experter och rådgivare i internationella möten. Detta arbete må vara av en art som möjligtvis kan ingå i samverkansuppgiften, men omfattningen är så stor att det förefaller mycket tveksamt att hänföra arbetet till denna uppgift. Rådets medlemmar agerar i vissa fall också som förhandlare, en uppgift som vanligtvis utförs av tjänstemän. Vår bedömning är att denna del av Rådets arbete är av en sådan art att det inte kan räknas som en del av universitetens och högskolornas samverkansuppgift.

Otydligt mandat och otydliga ansvarsförhållanden. Som tidigare konstaterats är Rådet Naturvårdsverkets vetenskapliga råd och formellt sett således inte någon myndighet inom en annan myndighet med eget mandat utöver vad som stipuleras i Naturvårdsverkets instruktion. Det har emellertid vuxit fram en praxis att Rådet i själva verket är just en myndighet inom myndigheten. Denna syn torde ha sitt ursprung i att Rådet ursprungligen hade en mera fristående ställning som kommitté, om än vid den tidpunkten lokaliserad till Naturhistoriska riksmuseet. En sådan otydlighet gagnar inte verksamheten, och det faktum att Rådet ingår i Naturvårdsverket försvårar därtill möjligheterna för att Rådet ska kunna utnyttjas även av andra departement.

Ett exempel på denna otydlighet är att Rådet numera även svarar på remisser, som om Rådet vore en *egen fristående myndighet*. Stundom remitteras förslag dit från regeringen, stundom svarar Rådet på eget initiativ. Det har förekommit att Rådet i remissvar till regeringen yttrat sig över Naturvårdsverkets förslag till regeringen, vilket är ett exempel på en sådan otydlighet. Det är ju inte vanligt förekommande att en enhet inom en myndighet yttrar sig över myndighetens förslag till regeringen¹² och dessutom kan det tyckas vara ineffektivt med dubbla remissvar då vissa rådsmedlemmar ibland kan

---

¹¹ § 2 Högskolelagen (1332:1434) anger att "I högskolornas uppgift ska ingå att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid högskolan kommer till nytta". Samverkansuppgiften benämns ibland som högskolans "tredje uppgift". Sedan budgetpropositionen för år 2000 har regeringen dock företrädesvis använt begreppen "samverka med det omgivande samhället" eller "samverkansuppgiften", inte "tredje uppgiften".

¹² Ett exempel är Rådets yttrande över Naturvårdsverkets redovisning av tre regeringsuppdrag rörande förvaltning av rovdjur 2009-03-20.

svara på en remiss två gånger – en gång åt sin heminstitution och en gång på Rådets vägnar.

Otydliga roller. Som tidigare nämnts har några av rådsmedlemmarna erfarenhet av att växla mellan rollen som expert och den som faktisk förhandlare i CBD-processen. CBD-mötena och förhandlingarna utgör ett tydligt exempel på vad som brukar kallas ett *science-policy interface*, där vetenskapen och politiken möts. Gränserna mellan vetenskapen och politiken är oftast svårdefinierade i sådana sammanhang. Det blir därmed särskilt viktigt hur olika aktörer hanterar sina roller. Det är exempelvis möjligt för aktörer att ta på sig olika roller samtidigt, men det är oftast lättare för beslutsfattare att göra så utan att förlora sin legitimitet än för forskare.¹³ Vissa av Rådets ledamöter menar att de har avstått från att agera som förhandlare just för att de inte känner sig bekväma med den rollen och inte vill äventyra sin forskarlegitimitet. Vidare konstaterar somliga att som forskare är de inte utbildade i att förhandla. Andra menar däremot att de gärna axlar förhandlarrollen eftersom de har erfarenhet av sådant från myndighetsvärlden.

Vår bedömning är att Rådsmedlemmarnas roll blir otydlig på flera sätt:

- 1) Rådet kan uppfattas som en part i målet när dess ledamöter medverkar vid COP-mötena som representanter för regeringen. Detta problem har Rådet självt tagit upp både i den interna utvärderingen 2004 och under vårt utredningsarbete. För forskare kan det vara ett problem att växla mellan dessa roller, eftersom legitimiteten i forskarvärlden kan äventyras.
- 2) Sverige har en något annorlunda syn än andra länder på forskningens och forskarnas roll i CBD-arbetet. Genom att utnyttja forskare som faktiska förhandlare blir rollfördelningen oklar.

Gömda kostnader. Det kan ur vissa perspektiv te sig som en styrka att Rådet har små redovisade synliga kostnader. Men detta faktum ska inte ses som ett bevis för effektivitet. Större delen av kostnaderna är osynliga och bärs dels av Naturvårdsverket när det gäller Rådets administration, dels av rådsmedlemmarnas heminstitutioner när det gäller det faktiska utförda arbetet. Detta samtidigt som det är ett faktum att verksamheten inte räknas som vetenskapligt meriterande.

---

¹³ Farrell, A.E & Jäger, J. (Eds) (2006) *Assessments of Regional and Global Environmental Risks. Designing Processes for the Effective Use of Science in Decisionmaking*. RFF Press, Washington.

4.3 Några sammanfattande iakttagelser

Sammanfattningsvis kan Statskontoret konstatera att dagens organisering har fler nackdelar än fördelar. Dessa nackdelar hänger främst samman med att Rådet är en del av Naturvårdsverket. Såväl det svaga intresset från Regeringskansliet – bortsett från Miljödepartementet – som Rådets legitimitet i forskningsvärden utgör tydliga belägg för detta.

Det finns också en rad problem som inte bara hänger samman med nuvarande inordning i Naturvårdsverket. Några exempel på detta är att kostnaderna för verksamheten i huvudsak belastar universitet och högskolor, (inte Regeringskansliet eller Naturvårdsverket) samt att den verksamhet som de facto bedrivs befinner sig i gränslandet mellan forskning och politik. Det senare medför en rad oklarheter kring huruvida rådsmedlemmarna företräder Rådet, regeringen eller den egna forskningen.

5 Alternativa lösningar

Det föregående avsnittet visar att det behövs någon form av förändring när det gäller Rådets mandat, lokalisering och/eller formella status. I det följande redovisas de handlingsalternativ som finns samt för- och nackdelar med respektive alternativ.

5.1 Nuvarande organisation bibehålls

Ett första alternativ är att dagens organisation, dvs. ett vetenskapligt råd inom Naturvårdsverket, ska finnas kvar. Det kan dock behöva tydliggöras att det just är en del av Naturvårdsverket; att Rådet primärt är ett stöd till verket i myndighetens stöd till regeringen i frågor rörande biologisk mångfald. Ett problem med detta alternativ är att det då blir än svårare att åstadkomma ett bredare utnyttjande av Rådet även från andra delar av Regeringskansliet, något som enligt såväl Rådet som Miljödepartementet är viktigt; det handlar om Utrikesdepartementet, Utbildningsdepartementet, Landsbygdsdepartementet och Näringsdepartementet. I dag finns därtill en lång rad aktörer utöver Rådet inom området biologisk mångfald. Rådet kan som Naturvårdsverkets vetenskapliga råd inte med självklarhet fylla rollen som brygga mellan forskningsvärlden och förvaltningen med den nuvarande placeringen inom en av sektorsmyndigheterna. Ytterligare ett problem när det gäller att skapa tydliga ansvarsförhållanden är att HaV-myndigheten (när den bildas 1 juli 2011) övertar en del av den verksamhet inom Naturvårdsverket som har bäring på den biologiska mångfalden. Förslaget om ett vetenskapligt råd inom den nya myndigheten avser dock stöd till myndighetens egen metodverksamhet m.m. Regeringens beslut att dela upp ansvaret för och arbetet med biologiska mångfaldsfrågor på två myndigheter – Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten – syftar till att renodla verksamheten. Detta syfte skulle motverkas av att Rådet med nuvarande inriktning läggs på en av dessa myndigheter.

I längden är det inte heller hållbart att Regeringskansliet åker snålskjuts på universitetens och högskolornas forskningsresurser. I den mån Rådet i framtiden ska skriva underlag och yttranden och granska promemorior behöver detta arbete finansieras fullt ut av Naturvårdsverket.

5.2 Rådets uppgifter övertas av Naturvårdsverket och HaV-myndigheten

Som framgått i det föregående saknas organ inom andra sektorer med det slag av organisation och uppgifter som Rådet för närvarande har. Inom andra likartade verksamhetsområden, t.ex. när det gäller att ta fram underlag till klimatpanelen IPCC, är det Naturvårdsverket som svarar för verksamheten och stödet till regeringen och Regeringskansliet. Något organ motsvarande Rådet finns inte. Det är fullt möjligt att på motsvarande sätt dela upp Rådets verksamhet på dessa två myndigheter, framför allt som detta i den svenska förvaltningsmodellen är det vanligaste förfarandet.

5.3 Rådet ombildas till en myndighet inom en annan myndighet

Det är också ett fullt tänkbart alternativ att förändra skrivningarna i Naturvårdsverkets instruktion så att Rådets självständighet stärks, dvs. att skapa en myndighet eller ett särskilt beslutsorgan inom Naturvårdsverket med uppgift att förse regeringen och Miljödepartementet med vetenskapligt stöd i frågor rörande biologisk mångfald. Då stärks Rådets självständighet gentemot Naturvårdsverket i fråga om roll och uppgifter och en del av otydligheten i Rådets nuvarande mandat försvinner. Med en sådan stärkt organisation skulle det bli naturligt att gruppen är regeringens grupp, inte formellt underställd Naturvårdsverket, med rollen att vara en samlingspunkt för att ta fram breda kunskapsöversikter och vara bryggan mellan forskarvärlden och det politisk-administrativa systemet. I huvudsak två skäl talar emellertid emot ett sådant alternativ. Det första är att Förvaltningskommittén påtalade problemen kring detta slag av lösning eftersom ansvarsfördelningen blir otydligare. Kommittén föreslog därför att sådana organisationsmodeller ska undvikas. Regeringen tog visserligen i den efterföljande förvaltningspolitiska propositionen inte upp detta förslag, men å andra sidan avvisades det inte heller. Det andra problemet gäller att inrättandet av HaV-myndigheten reser frågan om gruppen skulle höra till den myndigheten eller Naturvårdsverket. Detta problem blir dock mindre i det här alternativet, än i alternativet med att bibehålla nuvarande råd.

5.4 Rådet ombildas till en delegation

Ytterligare ett alternativ är att Rådet ombildas till en delegation, dvs. ett organ inom kommittéväsendet. En kommitté, en delegation eller en beredning inom kommittéväsendet är en myndighet inrättad ad hoc och för en begränsad tid. Administrativt är det en relativt billig form att bedriva verksamhet i, särskilt jämfört med att inrätta en fristående förvaltningsmyndighet. Kommittén ligger närmare regeringen än ett råd inom en myndighet och även om en kommitté alltid sorterar under ett visst departement så underlättas ett ökat samarbete med andra departement.

I mitten av 90-talet ombildades Rådet från kommitté till ett vetenskapligt råd inom Naturvårdsverket. Det fanns vid den tidpunkten från Statsrådsberedningens sida en strävan att undvika att i kommittéväsendet ha semi-permanenta organ. Som framgått i det föregående har den utvecklingen de facto brutits och sedan 2006 har en rad delegationer tillkommit.

Merparten av de problem som dagens rådsorganisation är behäftad med skulle således kunna undvikas genom att Rådet återförs till och inordnas i kommittéväsendet. Verksamheten kan finansieras genom att regeringen i regleringsbrevet för Naturvårdsverket och HaV-myndigheten skriver in att vissa belopp disponeras av regeringen för en sådan ny delegation.

6 Statskontorets överväganden

I föregående avsnitt redovisades vilka olika organisationsalternativ som finns för att klara regeringens och Regeringskansliets behov av vetenskapligt stöd vad gäller biologisk mångfald. Ett alternativ är att bibehålla dagens råd. Ett annat är att avveckla Rådet och att uppgiften övertas av Naturvårdsverket respektive HaV-myndigheten. Ett tredje alternativ är att renodla den roll som Rådet de facto i dag har, dvs. till ett särskilt beslutsorgan inom Naturvårdsverket alternativt den kommande HaV-myndigheten. Ett fjärde alternativ slutligen, är att Rådet ombildas till en delegation eller expertgrupp inom utredningsväsendet.

6.1 Förläng Rådets mandat högst ett år

Statskontoret kan konstatera att det i dagsläget inte finns tillräckligt underlag för att ta slutlig ställning till regeringens och Regeringskansliet framtida behov och inriktning av vetenskapligt stöd till följd av inrättandet av IPBES. Det föreligger alltför många oklarheter om hur detta samarbete kommer att utvecklas och ta form. Ett sådant ställningstagande bör dock, enligt Statskontorets bedömning, bli möjligt under det närmaste året. Under tiden fram till dess kvarstår behovet av stöd, främst för CBD-arbetet. Statskontoret föreslår därför att Rådets mandat och medlemmarnas förordnanden förlängs med högst ett år.

Denna lösning är enligt Statskontorets bedömning dock inte långsiktigt hållbar. Detta beror på att nuvarande organisation med ett vetenskapligt råd inom Naturvårdsverket har många nackdelar, bl.a. när det gäller bristande transparens och otydlig ansvarsfördelning. En komplicerande faktor med den nuvarande organiseringen är att Rådets uppgifter och arbete, i stödet till regeringens arbete med CBD-konventionen, avviker från vad som är det vanliga för övriga länder. Det är ett svenskt ställningstagande att forskare från Sverige ska vara inblandade i högre grad än vad som är fallet i andra länders delegationer. För att undvika det slags problem och de friktioner som fram till i dag förekommit, bör forskarna i framtiden endast biträda tjänstemännen vid förhandlingarna, inte förhandla själva.

Statskontoret avvisar vidare en framtida lösning som innebär att Rådet omvandlas till ett särskilt beslutsorgan inom en myndighet. En sådan lösning leder med nödvändighet till otydliga ansvarsförhållanden, något som bl.a. Förvaltningskommittén tidigare belyst.

6.2 Två framtida alternativ

Statskontoret bedömer att det framtida vägvalet står mellan två skilda alternativ. Det första alternativet är att uppgiften att förse regeringen och Miljödepartementet med vetenskapligt stöd i frågor rörande biologisk mångfald,

överförs till närmast berörda sektorsmyndigheter. Detta är den vanligaste lösningen inom den svenska förvaltningsmodellen. Detta alternativ är att föredra om IPBES-arbetet visar sig innebära endast en marginell ökning av stödbehovet. En komplicerande faktor med detta alternativ är att det från och med den 1 juli 2011 finns två sektorsmyndigheter – Naturvårdsverket respektive Havs- och vattenmyndigheten – som båda har omfattande uppgifter vad gäller arbetet med biologisk mångfald. Detta kan medföra ett ökat samordningsbehov på departementsnivå.

Det andra alternativet för att i framtiden förse regeringen och Miljödepartementet med vetenskapligt stöd i frågor rörande biologisk mångfald, är att ersätta Rådet med en delegation eller en expertgrupp inom kommittéväsendet. Som redovisats i det föregående rymmer ett sådant alternativ en rad fördelar. En expertgrupp eller kommitté blir mera fristående och självständig än om samma uppgift är inordnad i en myndighet. Ansvarsförhållandena blir även de tydligare. En expertgrupp är därtill väl lämpad att hantera uppgiften att ha översikt över hela verksamhets- och forskningsområdet, en viktig uppgift då det finns så många myndigheter, forskningscentra m.fl. som verkar inom området biologisk mångfald. En komplicerande faktor med denna lösning är att den med stor sannolikhet skulle vara något utgiftsdrivande. I dag utgår inte någon ersättning för forskarnas arbete med att skriva och granska underlag i CBD-arbetet. Dessa arbetsinsatser belastar i stället universitet och högskolor, inte Miljödepartementet. Med en expertgruppslösning följer förmodligen en förändring, som innebär att expertgruppen troligtvis måste betala ersättningen för detta arbete. I alternativet med att lägga uppgifterna på sektorsmyndigheterna torde dessa kostnader kunna rymmas inom dessa myndigheters förvaltningsanslag.

Bilaga 1

Uppdraget

REGERINGEN

Miljödepartementet

Regeringsbeslut
I:9

2011-03-10

M2011/992/Nm

STATSKONTORET	
2011-03-16	
Dnr.....	2011/67-5
Avd.....	4
Sign.....	

 Statskontoret
 Box 8110
 104 20 STOCKHOLM

Uppdrag om en övergripande analys av Vetenskapliga rådet för biologisk mångfald

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statskontoret att genomföra en övergripande analys av Vetenskapliga rådet för biologisk mångfalds mandat, lokalisering och formella status.

Uppdraget ska redovisas till regeringen (Miljödepartementet) senast den 20 maj 2011. En avstämning ska göras med Miljödepartementet senast den 30 april.

Bakgrund

I 18 § förordningen (2009:1476) med instruktion för Naturvårdsverket regleras Vetenskapliga rådet för biologisk mångfald, som ryms under myndighetens verksamhet. Rådet är ett rådgivande organ med uppgift att

1. medverka i rådgivningen till regeringen i vetenskapliga frågor som rör biologisk mångfald,
2. följa nationell och internationell utveckling inom forskningsområden som rör rådets verksamhet, och
3. medverka i det arbete som föranleds av att Sverige är part till FN:s konvention om biologisk mångfald och andra internationella instrument med anknytning till frågor om biologisk mångfald.

Regeringen utser för en bestämd tid rådets ordförande och övriga ledamöter. Dess nuvarande mandat gäller perioden den 1 januari 2010 – 30 juni 2011.

Rådet inrättades 1994 som ett led i arbetet med att genomföra konventionen om biologisk mångfald. Rådet var ursprungligen en

2

kommitté under Miljödepartementet, men är sedan 1996 placerat vid Naturvårdsverket. Ledamöterna är forskare eller forskningsmeriterade personer inom olika ämnesområden som är viktiga för att värna biologisk mångfald. Rådets främsta uppgift har varit att företräda Sverige vid vetenskapliga och tekniska möten inom konventionen om biologisk mångfald. Beslut om rådets mandat och sammansättning togs senast 2006. I december 2009 förlängdes ledamöternas förordnanden till och med juni 2011.

Utvärderingen av Naturvårdsverket (SOU 2008:62) föreslog en omlokalisering av rådet till det föreslagna, men ej inrättade, Miljömålsinstitutet. Skälet som angavs var att regeringen är rådets främsta intressent och att rådet bör ha en mer oberoende ställning gentemot Naturvårdsverket. Utredningen hänvisade till den internutvärdering som gjordes på Miljödepartementet 2004 och som pekade på olämpligheten i Naturvårdsverket som ytterst ansvarigt för rådets vetenskapliga ställningstaganden. Mot bakgrund av utredningen, och med hänsyn till att Miljödepartementet inte ville ändra befintliga arbetsformer inför den arbetsintensiva perioden 2009–10, beslutades att rådets lokalisering och uppdrag skulle omprövas 2011.

Uppdraget

Statskontoret ska genomföra en övergripande analys av rådets mandat, lokalisering och formella status. I uppdraget ingår att översiktligt belysa

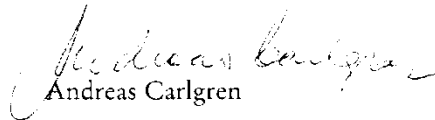
- vilket behov regeringen har av vetenskaplig och teknisk rådgivning som rör internationella överenskommelser om biologisk mångfald,
- på vilket sätt och i vilken utsträckning rådet har uppfyllt sitt mandat och regeringens behov enligt ovan,
- om regeringens behov enligt ovan helt eller delvis kan fyllas med hjälp av andra aktörer än rådet,
- överväganden och alternativ avseende var rådet bör vara lokaliserat, dess formella status samt vilket mandat det bör ha, och
- vilka resurser rådet behöver för att uppfylla sitt uppdrag.

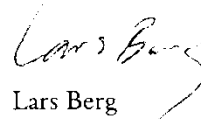
Analysen ska beakta såväl allmänna förvaltningspolitiska principer som regeringens faktiska behov och erfarenheter av rådet. Inom ramen för uppdraget ska Statskontoret hämta in erfarenheter och synpunkter från Regeringskansliet, Naturvårdsverket, rådet och – vid behov – andra aktörer som berörs av uppdraget. I analysen ska Statskontoret särskilt ta hänsyn till de förändringar i det internationella arbetet med kunskapsunderlag om biologisk mångfald och ekosystemtjänster som

kan förutses med anledning av etableringen av den internationella kunskapsplattformen IPBES (Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services).

På regeringens vägnar

Andreas Carlgren

Lars Berg

Kopia till

Justitiedepartementet
Utrikesdepartementet
Socialdepartementet
Finansdepartementet
Utbildningsdepartementet
Landsbygdsdepartementet
Näringsdepartementet
Kulturdepartementet
Naturvårdsverket

Bilaga 2

Förkortningslista

BRÅ	Brottsförebyggande rådet
CBD	Convention on Biological Diversity
CBM	Centrum för biologisk mångfald
COP	Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity
FAO	Food and Agriculture Organization
FORMAS	Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande
IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change
IPBES	Intergovernmental Platform on Biodiversity and Ecosystem Services
KRUS	Kompetensrådet för utveckling i staten
MISTRA	Stiftelsen för miljöstrategisk forskning
SCB	Statistiska centralbyrån
SBSTTA	Subsidiary Body on Scientific, Technical and Technological Advice
SEI	Stockholm Environmental Institute
SLU	Sveriges Lantbruksuniversitet
SRC	Stockholm Resilience Centre
STRAMA	Strategigruppen för rationell antibiotikaanvändning och minskad antibiotikaresistens)

Bilaga 3

Förteckning över råd m.m.

Departement	Beteckning	Organ
Utrikes	UD 1993:E	Arbetsgrupp för efterforskning av i Östersjön förlista
	UD 1995:c	Rådet för freds- och säkerhetsfrämjande insatser
	UD 2002:B	Folkrättsdelegationen
	UD 2003:A	Arb.gr med uppgift att bevaka, identifiera och rapportera faktorer som kan hämma utländska investeringar i Sverige
Försvars	Fö 1991:A	Totalförsvarets folkrättsråd
	Fö 1992:B	Försvarsberedningen
	Fö 2001:B	Exekutivkommitté under ramavtalet mellan Frankrike, Italien, Spanien, Storbritannien, Sverige och Tyskland
Social	S 1998:B	Handikappdelegationen
	S 2003:C	Delegationen för brukarinflytande i sociala utvecklingsfrågor
	S 2003:D	Nationella ledningsgruppen för folkhälso-frågor
	S 2005:E	Barnrättsforum
	S 2007:13	Sociala rådet
	S 2007:B	Arbetsgrupp m uppg att analysera långsiktig efterfrågan på välfärdstjänster
	S 2007:E	Samordningsfunktion för regeringens alkohol, narkotika-, dopnings- och tobaksförebyggande politik (SAMANT)
	S 2007:F	Arbetsgrupp för vårdande av pensionsöverenskommelsen (Pensionsgruppen)
Finans	S 2009:01	Delegationen för kunskapsområdet företagshälsövård
	Fi 2004:18	Expertgruppen för miljöstudier (EMS)
	Fi 2007:03	Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi, ESO
Utbildnings	Fi 2009:01	E-delegationen
	U 1976:11	Svenska delegationen av finsk-svenska utbildningsrådet
Miljö	Ju 1983:B	Forskningsberedningen
	Jo 1968:A	Miljövårdsberedningen
Närings	M 1992:A	Kärnavfallsrådet
	N 2007:09	Rådet för försäljning av aktier i bolag med statligt ägande
	N 2008:02	Sveriges miljöteknikråd
	N 2008:05	Regelrådet
Integrations- och jämställdhets	N 2010:06	ITS-rådet
	Ju 2006:02	Delegationen för mänskliga rättigheter i Sverige
	Ju 2006:10	Delegationen för romska frågor
Kultur	U 1990:03	Medierådet
Arbetsmarknads	A 2008:02	Arbetsmiljöpolitiska kunskapsrådet